

П Л А Н

за работа на училищен координационен съвет за
справяне с тормоза в училище

по изпълнение
на „Механизма за противодействие на училищния тормоз“

въведен със заповед на Министъра на МОМН РД 09-611/18.05.2012г.

учебна 2013/2014 година

Състав на съвета:

1. Председател: Теодора Танева
2. Членове
Силвия Огнянова
Венелина Тодорова
Сашка Станкова 11 клас
Ивайло Алексов 10 клас
Павел Мреницов 8 клас
Светла Вълкова /родител/
Станислав Иванов /родител/
Снежана Славейкова /родител/

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието, младежта и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

II. Цел

- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда..

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище

III. Общи положения

- Във всяко училище се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът да се ръководи задължително от заместник-директор и да включва училищния психолог или педагогически съветник, учители, ученици и родители.
- Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
- Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.
- За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище
- По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.
- Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

ДЕЙНОСТИ:

Дейности по разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище

1. Оценка на проблема, през мнението на учениците/учителите/родителите – с помощта на стандартизиран въпросник
Срок: 20.01.2014г.
Отг.: Членове на УКС
2. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинга, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.
Срок: 24.01.2013г.
Отг.: Председател на координационен съвет
3. Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса.
Срок: 27.01.2014г.
Отг.: класни ръководители
4. Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз
Срок: настояща учебна година
Отг.: директор на училище
5. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема
Срок: 07.02.2014г.
Отг.: директор на училище
6. Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз
Срок: 20.01.2014
Отг.: Председател на координационен съвет
7. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз
Срок: родителски срещи
Отг.: Членове на координационен съвет и класни ръководители
8. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:
а) превенция на тормоза;
б) правата и задълженията на децата;
Срок: 04.03.2014
Отг.: главните учители
кл. ръководители

9. Запознаване на децата с аспектите на насилието и начините за справяне с него.

Срок: постоянен

Отг.: класните ръководители

10. Предоставяне на методически материали по превенция на тормоза в помощ на класните ръководители

Срок: 07.02.2014

Отг.: Председател на
координационен съвет

11. Поддържане на непрекъснатата връзка между класните ръководители и родителите за противодействие срещу проявите на тормоз.

Срок: постоянен

Отг.: кл.ръководители

12. Набиране на данни и анализ на профила на ученика, използващ булинг.

Срок: до м. май 2014

Отг.: Председател на
координационен съвет

Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа

1 Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:

1.1 Дете, жертва на тормоз

1.2 Дете, упражнило тормоз

1.3 Деца, които помагат и подкрепят тормоза

1.4 Децата наблюдатели

Срок: 20.01.2014

Отг.: Председател на
координационен съвет

2 Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения

Срок: 20.01.2014

Отг.: Председател на
координационен съвет

3 Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.

Срок: постоянен

Отг.: кл.ръководители

4 Да се създаде единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Регистърът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.

Срок: 20.01.2014

Отг.: Председател на
координационен съвет

Обяснение:

В приложения план дейностите са разделени на две групи:

- с червен цвят – дейности, които задължително трябва да се планират (по изискванията на самия механизъм)
- със зелен цвят – дейности, които не са задължителни. Всяко училище по своя преценка може да включи тук и други дейности.

Таблицата за планиране на ресурси, необходими за изпълнението на плана е помощен инструмент, който позволява да се планира предварително необходимото време, материални и финансови ресурси. Посочените в таблицата ресурси са примерни т.е. училищата следва да планират реалните ресурси според спецификата на училището (брой деца, персонал и пр.)

Във всяко училище следва да има:

- заповед на директора, с която се обявява училищен координационен съвет за справяне с насилието. Този съвет се ръководи от заместник директор (където има такъв) и задължително включва училищен психолог, учители, родители и ученици. Препоръчително е представителството на трите групи да е по равно т.е. ако има 3 представители на училището, да има по 3 родители и 3 ученика.
- план за работа на училището за справяне с тормоза. Планът се изработва по модела в този документ от Училищния координационен съвет за справяне с насилието и отговорност за изпълнението му носи председателя на този съвет.